

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor/ka DP: **Kateřina Jůzová**

Termín SZZ: květen 2019

Název DP: **Didaktika nadaných žáků na 1. stupni základní školy**

Datum posudku: 8. 5. 2019

Vedoucího práce	Oponentský
Posuzovatel:	Posuzovatel: Mgr. et Mgr. Lenka Zemanová

A. Požadované náležitosti diplomové práce:

Legenda: ztučněný text v příslušném poli vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

	A	B	C	N
1. Cíl	<u>Formulace obsahově funkční, formulačně zřetelná.</u>	Drobné nedostatky v obsahové a/nebo funkční formulaci.	Nefunkční formulace formálně (např. příliš obecná) i obsahově.	Chybí.
2. Závěr	<u>Shrnuje práci jako celek, přesahuje obsah DP v jeho hlubší reflexi a hodnocení, reaguje na cíle, obsahuje argumentované stanovisko autora.</u>	Mezi A a C	Popisuje obsah, neobsahuje širší reflexi problému, nehodnotí nebo neobsahuje stanovisko autora, neváže se k cíli.	Chybí.
3. Odkazy a citace	<u>Vše dokumentováno, zřejmé oddělení převzatého a vlastního.</u>	Nezřetelné oddělení převzatého a vlastního, drobné nedostatky v citacích a seznamu literatury.	Chybějící odkazy, nepřesné, nesprávně uváděné infor. zdroje, seznam liter. neodpovídá citacím, apod.	Nevyhovuje.
4. Formální náležitosti (anotace, klíčová slova, angl.název, rozsah)	<u>Ano</u>	Neúplné:	DOPLNIT při obhajobě:	Nevyhovuje zcela.
5. Jazyková úroveň	Vhodná větná stylistika a gramatická správnost.	<u>Drobné nedostatky ve stylistice a/nebo gramatice.</u>	Výraznější nedostatky (doplnit příklady):	Nevyhovuje zcela.

B. Kvalita diplomové práce:

Legenda: ztučněné písmeno vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

A = kvalitní zpracování, B = dílčí nedostatky, C = závažnější nedostatky, N = nevyhovuje

Teoretická úroveň, resp. Část

Úroveň odbornosti textu včetně používání odborné terminologie a dovednosti vymezit problém k řešení	<u>A</u>	B	C	N
Logická struktura výkladu	<u>A</u>	B	C	N
Argumentace soudů je obsažena a je funkční	<u>A</u>	B	C	N
Funkční provázanost teoretické a praktické části	<u>A</u>	B	C	N

Odborná literatura: množství a kvalita zdrojů včetně zahraničních, aktuálnost.	<u>A</u>	B	C	N
Autorský přínos	<u>A</u>	B	C	N

Empirická úroveň, resp. část

Vymezení úkolů (cílů)	<u>A</u>	B	C	N
Charakteristika výzkumného šetření (metodologický základ) a/nebo zdůvodnění empirických postupů	<u>A</u>	B	C	N
Dokumentace výzkumu (čas, místo, postup) nebo praktických činností	<u>A</u>	B	C	N
Interpretační nebo reflektivní úroveň empirických údajů	<u>A</u>	B	C	N
Autorský přínos	<u>A</u>	B	C	N

C. Slovní hodnocení a sdělení autorovi/ autorce DP:

Vyjádření k celku DP a jejímu přínosu:

Diplomová práce na aktuální téma je rozdělená na část teoretickou a empirickou. Teoretická část vychází z kvalitní rešerše dostupných zdrojů, a to jak v českém, tak anglickém jazyce. Přehledně zpracovává základní pojmy týkající se nadání a nadaných žáků a jejich vzdělávání. Cílem bylo především zmapovat metody, formy práce a vzdělávací strategie pro vzdělávání mimořádně nadaných žáků. Autorka používá správně přímé citace i parafráze, vhodně odkazuje na odbornou literaturu. Přínos této části spočívá především v podání přehledu základních témat a otázek v souvislosti s výukou nadaných žáků. Je to solidní příprava pro navazující praktickou část práce.

Autorka zvolila pro empirickou část své práce akční učitelství výzkum a kvalitativní výzkumné metody (pozorování, analýza vyučovací hodiny, analýza žákovských produktů, analýza dokumentů školy). Formulovala si základní výzkumnou otázku: *Jaké vzdělávací metody a formy práce se osvědčily při výuce mimořádně nadaných žáků na 1. stupni ZŠ?* V empirické části práce na ni pak hledala odpověď jak při sledování hodin ve skupině nadaných žáků vedených zkušenou učitelkou a analýzou prací žáků, tak následně ve svých vlastních hodinách matematiky a českého jazyka v této třídě. Jedná se o 2. třídu mimořádně nadaných žáků ve škole, která se na vzdělávání nadaných specializuje. Autorka práce si tak mohla vyzkoušet specifickou práci v segregované skupině nadaných a zároveň měla možnost je sledovat i při práci v kmenové třídě a porovnat tak práci i chování dětí jak ve skupině nadaných, tak ve třídě s ostatními spolužáky, kteří se výuky pro nadané neúčastní. Zároveň mohla sledovat rozdíly v hodinách, které měly stejné téma, ale učila je v různých třídách – v běžné třídě i ve skupině nadaných žáků. Měla tak příležitost porovnat rozdílnost úrovně obou skupin, přístup žáků k tématu a zadávaným úkolům i jejich chování.

Je zřejmé, že autorce se podařilo navázat s žáky vztah. Snažila se poznat je ještě před tím, než začala učit v jejich třídě, zajímala se o jejich zájmy a ty pak využila při přípravě pracovních listů tak, aby žáky svým tématem zaujaly. To se jí podařilo, jak dokládají dokumentované reakce dětí, zejména skutečnost, že děti následně samy vytvářely úlohy pro spolužáky na dané téma, jemuž se chtěly věnovat i po skončení hodiny.

Autorka se na vyučovací hodiny ve skupině nadaných žáků pečlivě připravovala, využívala různé materiály a zdroje, vytvářela různé typy úloh a snažila se do výuky zapojit metody a formy práce, které si jako vhodné vytipovala již v teoretické části práce. Právě provázanost teoretické a praktické části je velkým přínosem předkládaného textu. Autorka se v praktické části několikrát odkazuje na teoretická východiska a komentuje, jak se jí podařilo teoretické závěry prakticky realizovat. Např. na str. 49 píše: „*Snažila jsem se dodržovat zejména zásady stanovené v kapitole Potřeby nadaných žáků v teoretické části mé práce.*“ S vědomím těchto potřeb pak hledala pro výuku aktuální témata propojující školu s vnějším světem, dbala na aktivní zapojení všech žáků a posilování jejich vnitřní motivace, vždy měla připravené doplňující úkoly pro rychlejší žáky, nikdy nezapomínala na reflexi proběhlé hodiny. Z každé hodiny se snažila získat podněty pro další výuku tak, aby žáky co nejlépe rozvíjela. Často se zmiňuje o „neviditelné pedagogice“, kdy žák „ani neví, že se učí“. Cenná je také stručná charakteristika několika žáků, zejména s ohledem na skutečnost, že autorka vybrala různé typy nadaných žáků. Zde opět provázala teoretickou a praktickou část, protože teoretickému vymezení typů nadaných žáků se podrobně věnovala v první části své práce.

Za zmínku stojí i vědomé zařazování průřezových témat do výuky (např. výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech).

Celkově se autorce podařilo splnit vytčený cíl, a to ověřit v praxi formou akčního učitelského výzkumu vhodnost metod, forem práce a doporučení pro výuku nadaných, které popsala v teoretické části.

Vyjádření k dílčím nebo specifickým záležitostem DP:

- V práci se objevují občasné pravopisné chyby, zejména v čárkách ve větách vložených, např. *...to, co se učím, má praktické využití...* (str. 38), *...aktivitou, kterou uvítají, a že když se ještě podpoří...* (str. 69) aj.
- Bohužel se zde objevilo i několik chyb ve shodě přísudku s podmětem, např. *hodiny, (...) které pro mě měly zásadní význam...* – správně *měly* (str. 50), *Poté se dvojice přesunuli k samotné ilustraci.* – správně *přesunuly* (str. 63) aj.

- Práci by prospěla pečlivější závěrečná korektura, je zde několik zbytečných překlepů, např. *co* místo *to* ve větě ...*nebo nás to něco stojí*... na str. 65, *ji* místo *jí* *obětovat dostatek času* (str. 66) aj.

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě DP:

1. Ve své práci jste pojednala také o mentoringu. Domnívám se, že je to poměrně originální téma v oblasti vzdělávání nadaných žáků na 1. stupni ZŠ. Máte s mentoringem u takto malých dětí nějakou osobní zkušenost, např. ze školy, v níž jste čerpala podklady pro svou diplomovou práci?
2. Na str. 33 uvádíte, že u nadaných žáků bývají často znatelné sociální a emocionální problémy. Na str. 20 naopak píšete, že 90 % nadaných jsou „úspěšní nadaní žáci“, kteří umějí dobře jednat s lidmi. Jaká je Vaše osobní zkušenost s nadanými v tomto směru?
3. Na str. 46 jste popsala několik nadaných dětí a vybrala jste zástupce různých typů nadaných. Jaké je podle Vás zastoupení jednotlivých typů např. ve skupině, v níž jste měla možnost učit? Který typ převažuje? Potvrdilo se Vám, že „úspěšných nadaných žáků“ je 90 %?

Doporučuji k obhajobě:

ANO

NE

Návrh hodnocení:

výborně	velmi dobře	dobře	nevyhovuje
---------	-------------	-------	------------

Podpis: